

**Plán péče
o
Přírodní památku
Dražská Koupě**

**na období
2025-2034**

*Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem
Středočeského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství*

schváleno protokolem č.j. ze dne

Ing. Simona Jandurová

vedoucí odboru životního prostředí

a zemědělství

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje.....	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	3
1.6 Kategorie IUCN.....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	4
1.8 Cíl ochrany.....	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	5
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	6
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	6
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti.....	8
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy.....	8
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	9
2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	9
2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky.....	9
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	9
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	10
3. Plán zásahů a opatření.....	11
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	11
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	11
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	13
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	14
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	14
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	14
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	14
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území.....	14
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	14

4. Závěrečné údaje.....	15
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	15
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	15
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval.....	15
5. Přílohy.....	16

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 5951
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Dražská Koupě
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: nařízení Středočeského kraje
orgán, který předpis vydal: rada Středočeského kraje
číslo předpisu: 2/2014
datum platnosti předpisu: 20. 01. 2014
datum účinnosti předpisu: 15. 03. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Středočeský
okres: Příbram
obec s rozšířenou působností: Příbram
obec s pověřeným obecním úřadem: Březnice
obec: Koupě
katastrální území: Koupě

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 671207, Koupě

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
106		vodní plocha	vodní nádrž umělá	70953	70953
107/1		ostatní plocha	nepločná půda	12096	12096
107/2		vodní plocha	vodní nádrž umělá	403	403
107/6		ostatní plocha	nepločná půda	217	217
107/7		ostatní plocha	nepločná půda	67	67
1149		ostatní plocha	jiná plocha	7	7
105/1		ostatní plocha	nepločná půda	400	400
105/3		ostatní plocha	nepločná půda	138	138
104/1		vodní plocha	zamokřená plocha	2672	2672
Celkem					86953

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 671207, Koupě

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
105/2		zahrada		297	297
9		zahrada		90	90
104/4		zahrada		257	257
104/2		zahrada		768	768
1059		ostatní plocha	ostatní komunikace	1908	1533
88		ostatní plocha	neplodná půda	464	464
161/5		ovocný sad		3149	3149
161/4		ovocný sad		3218	3218
161/3		ovocný sad		3200	3200
161/9		zahrada		433	336
161/12		orná půda		4122	968
161/13		orná půda		5201	894
161/14		orná půda		9561	156
161/27		orná půda		568	145
161/7		orná půda		9334	4108
1060		orná půda		772	283
142		orná půda		2174	2168
143		orná půda		5830	3332
141		orná půda		257	257
140		orná půda		7512	4326
135/4		zahrada		1413	1413
134/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	259	259
Celkem					31621

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky				
vodní plochy	7,41		zamokřená plocha	0,27
			rybník nebo nádrž	7,14
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda		1,66		
ostatní zemědělské pozemky		1,27		
ostatní plochy	1,29	0,23	neplodná půda	1,29
			ostatní způsoby využití	0,001
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	8,70	3,16		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):
překryv s jiným typem ochrany: památný strom - Lípa v Koupi (103493)
mezinárodní statut ochrany:

Natura 2000

ptačí oblast:
evropsky významná lokalita: EVL Dražská Koupě, CZ0213017

1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany je populace kuňky obecné (dříve ohnivě) (*Bombina bombina*)*, která je zvláště chráněným, silně ohroženým druhem.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	ohrožený (EN)	početnost populace se pohybuje většinou na úrovni desítek jedinců	a,b

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: obratlovci – Chobot a Němec 2017

1.8 Cíl ochrany

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	obnova příznivého stavu lokality, zvýšení početnosti populace kuňky obecné (v ideálním případě na úroveň před vyhlášením PP)	početnost populace stovky/tisíce adultních jedinců

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památku Dražská Koupě tvoří středně velký rybník s litorálním pásmem a menšími okolními travními porosty, které jsou součástí intravilánu obce. Přírodní památka zahrnuje také nově vybudované tůň ve východní a jihovýchodní části lokality.

Nadmořská výška území je zhruba 530-532 m. n. m. Dle geomorfologického členění je lokalita součástí Benešovské pahorkatiny, tvoří východní okraj podcelku Březnická pahorkatina, okrsek Bělčická pahorkatina. Klimaticky patří do mírně teplé oblasti (MT5). Většina území lokality leží na nezpevněném smíšeném hlinitopísčitém sedimentu kvartérního stáří. Část tvoří pozdně variské biotické až amfibolicko-biotické granodiority, z části také prachovce ordovického stáří. Půdní pokryv je tvořen převážně glejovými půdami, při krajích území se vyskytují kambizemě typické a pseudoglejové.

Z hlediska fytogeografického členění je území součástí fytogeografického okresu Březnické Podbrdsko. Jako potenciální vegetace jsou zde předpokládány acidofilní doubravy a luhy a olšiny (Geobotanická mapa ČSSR - Mikyška 1972), případně dle Mapy potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová a Moravec, 1997) bikové a/nebo jedlové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum petraeae*, *Abieti-Quercetum*).

Předmětem ochrany PP je kuňka obecná (*Bombina bombina*). Kromě kuňky se na lokalitě vyskytuje řada dalších druhů obojživelníků, např. blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*), rosnička obecná (*Hyla arborea*), ropucha obecná (*Bufo bufo*) a různé druhy skokanů, např. skokan hnědý (*Rana temporaria*), skokan štihlý (*Rana dalmatina*), skokan krátkonohý (*Pelophyllax lessonae*), nebo skokan zelený (*Pelophyllax esculentus*), sporadicky se vyskytuje také ropucha zelená (*Bufo viridis*), z čolků je pak nalézán čolek velký (*Triturus cristatus*) a č. obecný (*Lissotriton vulgaris*). Rybník a jeho okolí obývá užovka obojková (*Natrix natrix*), na sušších místech bývá nalézán také slepýš křehký (*Anguis fragilis*).

Na lokalitě se vyskytuje značné množství vodního ptactva, z nichž některé druhy patří mezi vzácné nebo ohrožené, např. slípka zelenonohá (*Gallinula chloropus*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*), potápka roháč (*Podiceps cristatus*), kopřivka obecná (*Mareca strepera*), ostralka štihlá (*Anas acuta*), nebo husa velká (*Anser anser*). Z dalších ptačích druhů je udáván také slavík modráček (*Luscinia svecica*) krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) nebo strakapoud malý (*Dryobates minor*), z dravců pravidelně zaletuje na lokalitu moták pochop (*Circus aeruginosus*). Kompletní seznam vzácných a ohrožených druhů ptáků udávaných z lokality v posledních deseti letech viz kap. 2.1.2.

Na lokalitě byl v minulosti proveden orientační malakologický průzkum, v rámci něhož byl zaznamenán výskyt 4 druhů měkkýšů uvedených v Červeném seznamu ČR. Terestrický plž vrkoč mnohozubý (*Vertigo antivertigo*) je mokřadním heliofilním druhem, vyžadujícím stabilní hydrologický režim stanoviště, vodními druhy obývajících litorální bažinné stojaté vody jsou lištovka lesklá (*Segmentina nitida*) a okrouhlice rybníčná (*Musculium lacustre*), mlž hrachovka tupá (*Pisidium obtusale*) je druhem dávajícím přednost čistším stojatým vodám. Orientační entomologický průzkum prokázal výskyt spíše jen hojnějších druhů vázaných na vodní a mokřadní biotopy, případně na jiné typy stanovišť.

Z hlediska botanického se nejedná o příliš cennou lokalitu. Rybník je až na výjimky bez vodní vegetace, pouze vzácně se zejména v tůních v JV části PP vyskytuje lakušník štitnatý (*Batrachium peltatum*), okřehek menší (*Lemna minor*) a rdest plovoucí (*Potamogeton natans*).

Z dalších významnějších druhů vodní vegetace se po prováděných kosení orobince vyskytuje také bublinatka jižní (*Utricularia australis*) na ploše cca 1000 m². V litorálu rybníka dominují běžné druhy jako je orobinec širolistý (*Typha latifolia*), zblochan vodní (*Glyceria maxima*) a puškvorec obecný (*Acorus calamus*), z dalších druhů se vyskytují také orobinec úzkolistý (*Typha angustifolia*), nebo ostřice měchýřkatá (*Carex vesicaria*). Souvislejší litorální porosty se nacházejí v jihovýchodní části rybníka. Okrajovou část území PP tvoří sečené trávníky v intravilánu obce, okraje zahrad apod. bez ochrannářsky cenné vegetace.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky **
blatnice skvrnitá (<i>Pelobates fuscus</i>)	silně ohrožený	NT	Fischer 2023 NDOP, rybník i tůň, jednotky až nízké desítky jedinců
čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	silně ohrožený	VU	vyšší desítky jedinců v nově vybudovaných tůních, méně často na rybníce
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)	silně ohrožený	EN	několik jedinců v tůni
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	silně ohrožený	EN	nižší desítky jedinců, rybník i tůň
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	ohrožený	VU	nižší desítky jedinců, rybník
ropucha zelená (<i>Bufo viridis</i>)	silně ohrožený	EN	Fischer 2015 NDOP, 1 samice na silnici u nádrže
rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP opakovaně, desítky až stovky, zejména litorál ve V části PP a okolí tůní
skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)		VU	Fischer 2020 NDOP, nižší desítky pulců v tůních, vzácněji i na rybníce
skokan krátkonohý (<i>Pelophyllax lessonae</i>)	silně ohrožený	VU	Fischer 2020 NDOP, rybník i tůň, desítky jedinců
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP opakovaně, desítky jedinců, zejména tůň, vzácně i jinde
skokan zelený komplex (<i>Pelophyllax esculentus</i> s.l.)	silně ohrožený	NT	NDOP opakovaně, rybník i tůň, desítky jedinců
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	silně ohrožený	NT	Fischer 2020 NDOP, terestrické biotopy v jižní části PP
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	ohrožený	NT	Fischer 2020 NDOP, vodní plochy a jejich okolí
čejka chocholatá (<i>Vanellus vanellus</i>)		VU	Muláček 2022 NDOP (jarní tah – přelet 15 ex.)
čírka modrá (<i>Spatula querquedula</i>)	silně ohrožený	CR	plocha rybníka, 3 jedinci
čírka obecná (<i>Anas crecca</i>)	ohrožený	CR	Muláček 2023 NDOP, 1 pár, sběr potravy
hohol severní (<i>Bucephala clangula</i>)	silně ohrožený	EN	Muláček 2022 NDOP, 1 pár, sběr potravy
husa velká (<i>Anser anser</i>)		VU	Muláček 2023 NDOP, samec a dvě samice
chrástal vodní (<i>Rallus aquaticus</i>)	silně ohrožený	VU	Muláček 2023 NDOP, JV část rybníka, zpěv
jiříčka obecná (<i>Delichon urbicum</i>)		NT	Muláček 2023 NDOP, jedinci, sběr potravy
konipas luční (<i>Motacilla flava</i>)	silně ohrožený	VU	Muláček 2023 NDOP, 1 ex, hlas
kopřivka obecná (<i>Mareca strepera</i>)	ohrožený	VU	plocha rybníka, 5 jedinců
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	silně ohrožený	VU	Muláček 2022 NDOP, 1 ex., hlas

labuť velká (<i>Cygnus olor</i>)		VU	hnízdí, 1 pár se 4 mladými
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	silně ohrožený	VU	Muláček 2021 NDOP, 1 ex., sběr potravy
lejsk šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	ohrožený		Muláček 2021 NDOP, 1 ex., hnízdní kód B4
lžičák pestrý (<i>Spatula clypeata</i>)	silně ohrožený	CR	Muláček 2022 NDOP, 4 páry, sběr potravy
moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	ohrožený	VU	litorál v JV části rybníka, hnízdí
orlovec říční (<i>Pandion haliaetus</i>)	kriticky ohrožený		Muláček 2021 NDOP, 2 ex., lov/sběr potravy
ostralka štihlá (<i>Anas acuta</i>)	kriticky ohrožený	RE	Muláček 2023 NDOP, 1 samec, sběr potravy
polák malý (<i>Aythya nyroca</i>)	kriticky ohrožený	CR	Muláček 2019 NDOP, 1 ex., sběr potravy
potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	ohrožený	VU	litorální porosty na J a JV břehu rybníka, hlas
potápka roháč (<i>Podiceps cristatus</i>)	ohrožený	VU	jedinci, plocha rybníka
racek chechtavý (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)		VU	Muláček 2023 NDOP, 1 ex., sběr potravy
rákosník velký (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	silně ohrožený	VU	1 ex., zpěv
rorýs obecný (<i>Apus apus</i>)	ohrožený		Muláček 2020 NDOP, 1 ex., sběr potravy
slavík modráček (<i>Luscinia svecica</i>)	silně ohrožený	EN	Muláček 2023 NDOP, 1 ex., hnízdní kód B4
slípka zelenonohá (<i>Gallinula chloropus</i>)		NT	litorální porosty na jižní straně rybníka
strakapoud malý (<i>Dryobates minor</i>)		VU	Muláček 2023 NDOP, 1 ex. hlas
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	ohrožený	NT	jednotlivci, sběr potravy
vodouš kropenatý (<i>Tringa ochropus</i>)	silně ohrožený	EN	Muláček 2016 NDOP, 1 ex., hlas
volavka bílá (<i>Ardea alba</i>)	silně ohrožený		Muláček 2024 NDOP, 1 ex., sběr potravy
volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>)		NT	Muláček 2023 NDOP, 1 ex., sběr potravy
zrzhlávka rudozobá (<i>Netta rufina</i>)	silně ohrožený	EN	Muláček 2016 NDOP, 1 samec
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	silně ohrožený		Muláček 2023 NDOP, 1 ex., zpěv

* dle červených seznamů ČR: obratlovci – Chobot a Němec 2017

**výskyt tučně zvýrazněných druhů nebyl potvrzen během terénního průzkumu v r. 2024, uvedeny jsou poslední údaje o výskytu druhů z databáze NDOP

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejsou známy

b) biotické disturbanční činitele

Nejsou známy.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Lokalita je územně chráněna od roku 2005, kdy byla vyhlášena EVL Dražská Koupě. PP Dražská Koupě byla vyhlášena v roce 2014. V době platnosti minulého plánu péče byly při vých. kraji PP zbudovány dvě mělké tůně oddělené od plochy rybníka, zároveň byla pokácena část vzrostlých stromů tvořících východní hranici PP. Tůně se poměrně rychle zazemňují, nicméně v roce 2023 proběhlo jejich obnovení. U dvou stávajících tůní v roce 2024 byla zbudována další. Zásahy měly pozitivní vliv na populace obojživelníků, zejména čolků.

b) rybníkářství

Dražský rybník je patrný již na mapě z prvního (Josefského) mapování, které proběhlo v 18. století. Až do 19. století přiléhal rybník k západnímu okraji obce Koupě, další zástavba kolem severní strany rybníka vznikla převážně až během druhé poloviny 19. st. Rybník byl již od svého vzniku pravděpodobně využíván k chovu ryb.

V současné době rybník obhospodařuje společnost Blatenská ryba, spol. s r. o. V období po roce 2000 byl zřejmě rybník poměrně intenzivně využíván, dle údajů v minulém plánu péče zde bylo hospodařeno s přírůstkem kolem 774 kg/ha, přičemž průměrná hmotnost kapří obsádky/ha/m hloubky byla vyšší než 900 kg. Navíc byla do nádrže současně vysazována dravá ryba (5 000 –10 000 štik Š0) a také tolstolobik. Při západním okraji rybníka bylo rovněž vybudováno krmné zařízení (silo). Vysoká intenzita hospodaření měla za následek zhoršení kvality vody, redukci litorálních porostů a výrazný pokles početnosti obojživelníků na lokalitě. Zatímco v době před vyhlášením lokality jako PP představovala lokalita jednu z nejpočetnějších populací kuňky v okrese Příbram s výskytem tisíců adultních jedinců, po intenzifikaci hospodaření byly v průzkumech nacházeny opakovaně pouze nižší desítky jedinců.

Současné hospodaření dle sdělení pracovníků společnosti Blatenská ryba (vodohospodář Ing. Brož) probíhá jednohorkově s výlovem na podzim (v listopadu), bez hnojení, vápnění a používání dalších chemických látek. Na nádrži probíhá odchov kapra (každoročně zhruba 5000 ks K1, průměrný roční přírůstek zhruba 280 kg/ha) a štiky (3000 ks Š0), v roce 2020 byl podle dostupných údajů nasazen také candát.

c) myslivost

V minulosti (kolem let 2007/2008) byly na rybníce instalovány budky pro vodní ptáky, nebyly však intenzivněji využívány, a ani v současnosti zde chov kachen neprobíhá.

d) jiné způsoby využívání

Součástí území PP jsou též plochy různého charakteru v intravilánu obce. Většinou se jedná o sečené travnaté porosty a křoviny, drobné záhonky, rumiště a okraje zahrad. V některých místech jsou vysazeny nepůvodní druhy rostlin, které se však významně nešíří do okolí a nemají negativní vliv na předmět ochrany.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Dražská Koupě CZ0213017

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Dražský
Katastrální plocha	7,10 ha
Využitelná vodní plocha	4 ha
Plocha litorálu	1,9 ha
Průměrná hloubka	0,9 m
Maximální hloubka	2,4 m
Postavení v soustavě	1 (nebeský)
Manipulační řád	není zpracován
Povolení k nakládání s vodami	okresní úřad Příbram, č.j. vod 1692/1998 Pr - B
Hospodářsko-provozní řád	zpracován jako součást žádosti o povolení nakládání s vodami a o povolení výjimky k aplikaci závadných látek
Způsob hospodaření	jednohorkový
Intenzita hospodaření	polointenzivní (bez hnojení, vápnění, s technickým zařízením umožňujícím příkrmování)
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	udělena rozhodnutím okresního úřadu Příbram na tři roky v roce 1998
Uživatel rybníka	Blatenská ryba, spol. s r. o.
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybnovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

B. druhy

druh:	kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
početnost populace stovky/tisíce jedinců	Na lokalitě v posledních cca 5 letech probíhá pravidelný monitoring, předtím byla lokalita navštěvována s menší frekvencí. Z údajů v databázi NDOP vyplývá, že se početnost populace v posledních 10 letech pohybuje většinou v (nižších) desítkách jedinců, což je značný pokles oproti údaji z r. 2001, kdy se odhady početnosti pohybovaly v řádu tisíců jedinců. Důvodem zhoršení stavu je patrně intenzifikace rybářského obhospodařování po r. 2000.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	zhoršující se	

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem ochrany přírody na lokalitě jsou prosperující populace obojživelníků. Se zájmy ochrany přírody koliduje rybářské hospodaření prováděné v současném rozsahu.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o rybníky/nádrže

Název rybníka (nádrže)	Dražský
Způsob hospodaření	jednohorkový
Intenzita hospodaření	extenzivní, při zlepšení stavu a po schválení OOP až polointenzivní
Manipulace s vodní hladinou	podzimní výlovy, napuštění hned po výlovu (pomalu natéká). V ostatních obdobích nepřípustná
Způsob letnění nebo zimování	standartně bez letnění a zimování, přípustné je pouze v případě potřeby (likvidace invazních druhů) po schválení OOP
Způsob odbahňování	plošně neodbahňovat, vhodné je částečné odbahnění zazemněného litorálu ve východní části nádrže
Způsoby hnojení	nehnojit
Způsoby regulačního příkrmování	standartně bez příkrmování, v případě nutnosti snížení tlaku obsádky na ekosystém a pouze po odsouhlasení OOP je možné provádět příkrmování rostlinnými krmivy do výše relativního krmného koeficientu 1
Způsoby použití chemických látek	bez použití chem. látek. Pouze v případě nutnosti likvidace invazních druhů ryb (střevlička, karas stříbřitý) lze po schválení OOP aplikovat do neslovitelných částí výtopy po výlovu pálené vápno.
Rybí obsádky	lín, kapr K1, další druhy méně vhodné, vyloučit cílený chov štik (viz níže), při případné likvidaci invazních druhů ryb možné využít candáta. Jakékoliv změny obsádek musejí být projednány a povoleny OOP.

Stav populace kuňky obecné v PP Dražská Koupě je oproti stavu před vyhlášením PP výrazně zhoršený. Zatímco v době před vyhlášením PP se počty kuněk pohybovaly v řádech až tisíců jedinců, po výrazné intenzifikaci rybářského hospodaření po roce 2000 došlo k postupné degradaci lokality. Počty kuněk v současnosti se pohybují pouze v desítkách jedinců.

Pro zlepšení nepříznivého stavu je zapotřebí změnit způsob obhospodařování nádrže - výrazně redukovat rybí obsádku a změnit její druhové složení. Vhodným druhem by byl např. lín, možný je i chov kapra K1. Nasazení býložravých ryb (amur) není za současného stavu vhodné, v případě potřeby (nežádoucí zárost nádrže) lze však na podnět a po schválení OOP meliorační obsádku nasadit. Nepřípustný by měl být chov dravých ryb ve větším množství, nicméně malé procento dravé ryby běžně přidávané do rybí obsádky lze akceptovat. Výrazně vhodnějším druhem, než v současnosti chovaná štika, je candát. Chov štik je za současných podmínek nutné vyloučit. Chov nepůvodních druhů ryb je nepřípustný. Ideální velikost rybí obsádky v prvních letech by měla odpovídat ročnímu přírůstku maximálně 200 kg/ha volné vodní plochy/1 m

hloubky. Teprve po výrazném zlepšení stavu populace kuňky je případně možné v dalších letech přejít na maximálně přípustnou velikost rybí obsádky, která odpovídá až ročnímu přírůstku zhruba 300 kg/ha volné vodní plochy/1m hloubky (Při tomto způsobu chovu pak lze aplikovat i příkrmování odpovídajícími krmnými dávkami). Dodržování nastavených limitů (zejména velikost a druhové složení rybí obsádky) by bylo vhodné průběžně kontrolovat. Po stabilizaci populací obojživelníků může být v úzké spolupráci s OOP a na základě každoročního monitoringu lokality intenzita hospodaření průběžně měněna tak, aby došlo vybalancování produkční a mimoprodukční funkce nádrže. Doporučuje se každoroční schůzka orgánů ochrany přírody s uživatelem rybníka, kde se stanoví v návaznosti na stav předmětu ochrany rybí obsádka na další rok a možné managementové zásahy v přírodní památce.

Litorál v jihovýchodní části nádrže (DP 2) je v současnosti již zazemněný a pro obojživelníky jako biotop již nevhodný. Z tohoto důvodu je zapotřebí přistoupit k obnově litorálních partií a postupně v několika etapách zde vybudovat velmi mělké i hlubší tůně s velmi pozvolným sklonem břehů. Pro zásah většinou postačí stržení drnu a cca 10 cm sedimentu, v některých místech lze terén zahloubit více. Cílem zásahu je vybudovat rozsáhlý a členitý prostor infralitorálního pásma, kde se budou nacházet mělká i hlubší oka, z nichž některá budou oddělená od prostoru rybníka a za běžné výšky hladiny nebudou přístupná rybám. Zásah je zapotřebí realizovat v pozdním podzimním, případně zimním období. Vytěžený materiál je bezpodmínečně nutné odvézt mimo území PP. Harmonogram a rozsah prací by měl být navržen po konzultaci s batrachologem, mezi jednotlivými etapami by měl být vliv provedených opatření rovněž vyhodnocen batrachologem. Po vybudování tůní a lagun je zapotřebí prostor monitorovat a v případě rychlého zazemňování prostoru tůně pravidelně obnovovat. Vhodným managementem pro zpomalení zazemňování a udržení lagun a tůní jako biotopu pro obojživelníky je kosení litorálu, v případě orobince také jeho vytrhávání. Stejně tak je vhodné monitorovat stav již vytvořených tůní v DP 3 a v případě jejich rychlého zazemnění je po konzultaci s batrachologem pravidelně obnovovat. Budování satelitních tůní a rybám nepřístupných lagun je v rybnících, kde nelze zaručit snadnou obnovu a stabilizaci břehových porostů, vhodným opatřením, které alespoň částečně kompenzuje negativní vlivy způsobené intenzivním rybářským hospodařením.

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Kosení

Severní část lokality v intravilánu obce je pravidelně kosená. Vzhledem k charakteru plochy se v podstatě jedná o jednotlivé drobné plošky kosené v různých termínech a s různou intenzitou, což je z hlediska obojživelníků vhodný management. Ideální frekvence kosení je 2x ročně, kosení je vhodné provádět za sucha, nikoli v deštivých dnech, nebo v časných ranních a večerních hodinách (za rosy), kosit je vhodné na vyšší strniště (alespoň 10 cm, nejlépe 15 cm). Nepřípustné je mulčování.

Ekosystém	<i>travnaté plochy</i>
Typ managementu	<i>kosení</i>
Vhodný interval	<i>2x ročně</i>
Minimální interval	<i>1x ročně</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>sekačka s traktorem</i>

Kalendář pro management	V-IX
Upřesňující podmínky	<i>biomasy odvézt mimo území PP, mozaikovitá seč, kosit na vyšší strniště, kosit za sucha, nemulčovat</i>

Redukce dřevin

V souvislosti s navrhovanou rekonstrukcí litorálu by bylo vhodné pokračovat v další redukci dřevin v jihovýchodním cípu PP. Část porostu již byla odstraněna v průběhu platnosti minulého plánu péče, další redukce dřevin při severním okraji DP 1 by zajistila dostatečné oslunění litorálu a omezila množství opadu, který přispívá k rychlému zazemňování mělkých nádrží.

c) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o ekosystémy je zároveň péčí o ochrannářsky cenné druhy rostlin.

d) péče o populace a biotopy živočichů

Kuňka vyhledává především mělké zarostlé okraje extenzivně obhospodařovaných či neobhospodařovaných rybníků, které jsou bohaté na její hlavní potravu – komáří a pakomáří larvy. Upřednostňuje plně osluněné nádrže s kvalitními litorálními porosty. V porovnání s kuňkou žlutobřichou je kuňka obecná více vázána na vodní prostředí. Většinu roku tráví ve vodě, kde dochází i k páření. Vajíčka klade většinou v několika etapách v závislosti na deštích od dubna do srpna na vodní vegetaci. Larvy se líhnou zhruba po týdnu, živí se především řasami a detritem. Až koncem léta kuňky migrují k zimním úkrytům, které jsou většinou do 250 m od vody, výjimečně i dále. Zimují v puklinách skal, opuštěných norách hlodavců, pod návěji listů, v ruinách, ve sklepích atp. Kuňku ohrožuje mimo jiné: nevhodným způsobem, nebo v nevhodném období provedené odbahňování, vypouštění rybníků během jara a léta (duben – září/polovina října), úspěšní změny na menších vodních plochách (zazemňování nádrží, zarůstání litorálu nevhodnými druhy, např. orobincem), vysoké nebo nevhodné rybí obsádky, malá plocha litorální vegetace, ve které kuňky hledají úkryt před predací, nedostatek péče o břehové porosty vedoucí k přílišnému zastínění nádrže.

Z biologie druhu vyplývají požadavky na management a způsob ochrany druhu, které jsou blíže rozvedeny v kap. 3.1.1.a (péče o vodní ekosystémy) a 3.1.1.b. (péče o ekosystémy mimo lesní pozemky).

Péče o obojživelníky na území PP Dražská Koupě by měla spočívat především v zajištění extenzivního rybářského hospodaření. Dlouhodobě je zapotřebí dosáhnout takového stavu prostředí, kdy je ve vodě přítomno dostatečné množství středního a hrubého zooplanktonu a fytofilních bezobratlých. Zároveň musí být zachována dostatečná průhlednost vody, která na jaře a v první polovině léta není menší než 50 cm, plocha litorálu dosahuje v ideálním případě 20-50% plochy nádrže. Jako minimální opatření před úpravou hospodaření se jeví alespoň úprava zazemněného litorálu ve východní části rybníka (odbahnění, vyhloubení tůní).

e) zásady jiných způsobů využívání území

Nepřípustný je chov divokých kachen či jiné vodní drůbeže (v současnosti neprobíhá).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) rybníky (nádrže)

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky**Příloha:**

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo území je vyhlášené, tvoří jej pás dřevin, nepříliš využívaných zahrad a drobných kosených plošek při J straně rybníka. Jeho součástí je rovněž parcela 104/2 – zahrada u nově vybudovaného domu. V ochranném pásmu PP je nutné vyvarovat se změnám v užívání ploch, zejména zpevňování ploch, či stavebním úpravám terénu, nežádoucí je též používání chem. látek.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je označeno jednou cedulí se státním znakem v Z cípu rezervace, pásové značení většinou chybí. Navrhujeme případně doplnit vyznačení území tabulí se státním znakem ve východním cípu PP (poblíž nově vybudovaných tůní).

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území**a) vyhlášovací dokumentace**

Nejsou.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nejsou.

c) ostatní**3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností**

Při stávajícím režimu není regulace zapotřebí.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Nejsou.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Pokračování pravidelného monitoringu obojživelníků, pravidelné sledování stavu lokality (kontrola způsobu obhospodařování, kvalita vody, množství a velikost zooplanktonu).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
kosení litorálu	0,5 - 1 ha	každoročně	400 000,-
odstraňování (vytrhávání) orobince	0,12ha	každoročně	100 000,-
kácení dřevin	10 ks	jednorázově	50 000,-
tabule se státním znakem	1 ks	jednorázově	4 300,-
rekonstrukce litorálu, obnova tůní	0,5 ha	3-4 x	2 000 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			2 554 300,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Chobot K., Němec M. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Příroda, Praha, 34: 1–182.

Karlík P., Fischer D. (2013): Plán péče o přírodní památku Dražská Koupě (návrh na vyhlášení přírodní památky Dražská Koupě) na období 2014–2023

Veverková A., Moravec P. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Dražská Koupě CZ0213017

Zavadil V., Sádlo J., Vojar J. (eds.) (2011): Biotopy našich obojživelníků a jejich management. Metodika AOPK ČR, Praha.

Internetové zdroje:

NDOP - <https://portal.nature.cz/nd/find.php>

DRUSOP - <https://drusop.nature.cz/portal/>

<https://obojzivelnici.wbs.cz/>

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Mgr. Iva Weiterová, PhD
RNDr. Libor Weiter

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).
- Mapy:** Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**
Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Vrstvy:** Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Tabulka T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

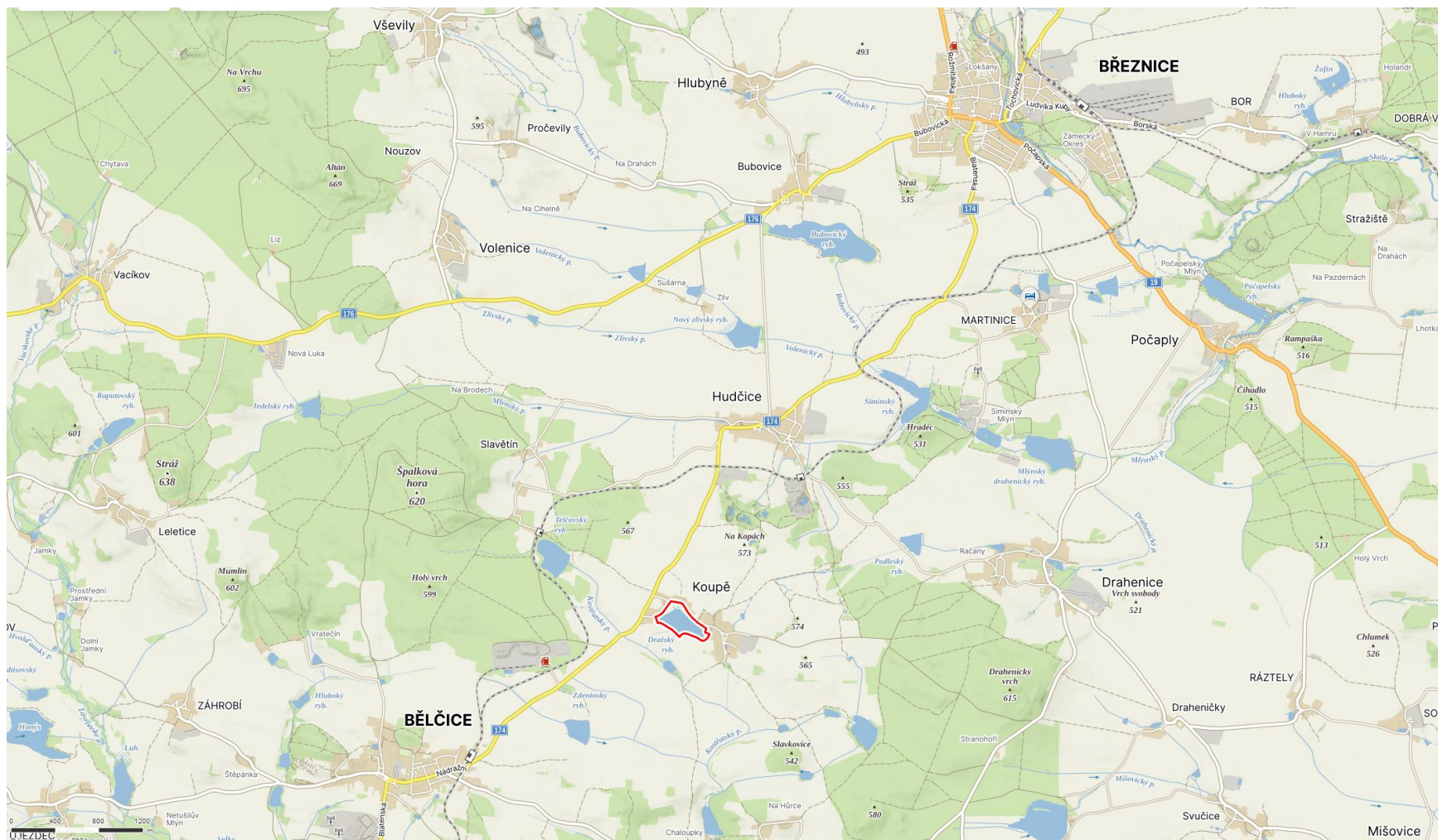
Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,27 ha	břehové porosty v JV části území poblíž zahrádek, místy výsadby nepůvodních druhů	odstranění nepůvodních druhů redukce dřevin stínících litorál	3 2	XII-II XII-II	1x 10 let 1x 10 let
2	0,96 ha	litorál v JV části nádrže	rekonstrukce a následná údržba litorálu	1	X-II	1x 3 roky
3	0,29 ha	plocha ve východní části území s nově vybudovanými tůněmi	udržení bezlesí (kosení) údržba tůní v případě zazemnění (vytrhávání orobince, kosení litorálu)	2 1	V-IX X-II	1 x 2-3 roky 1x 2-4 roky
4	1,33 ha	kosené travní porosty v intravilánu obce	kosení	2	V-IX	každoročně
5	5,81 ha	plocha rybníka s litorálem a břehovými porosty vrb	péče dle RS	1	-	

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

